

Tárgytematika

Félév:	2013/14/2
Tárgynév:	Művelődéstörténet alapjai
Tárgykód:	ANITVA1251
Felelős szervezet neve:	Idegenforgalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA12
Tárgyfelelős neve:	Varga Józsefné Dr.
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

A jelen turizmusa magasan kvalifikált, művelt, széles látókörű, a világban tájékozódni képes munkaerőt igényel. Ezt az ismeretanyagot és képességet adja a művelődéstörténet tantárgy. Az egyetemes művelődéstörténet végigvezeti a hallgatót a kultúra történetén, kiemelve azokat a társadalmi, eszmei, vallási, művészeti jelenségeket, amelyek az egyes korszakokra a legjellemzőbbek voltak. Az egyetemes fejlődési folyamatba ágyazva jelenik meg a magyar művelődéstörténet.

A tantárgy célkitűzése, hogy a hallgatók olyan emberközpontú gondolkodási módszert sajátítsanak el, amely lehetővé teszi a társadalom, a kultúra jelenségei közti összefüggések felismerését, szélesítve ezzel általános műveltségük alapjait. Biztos tudással kell rendelkezniük az európai kultúrát illető szakkifejezések és fontosabb nevek tekintetében, valamint fel kell ismerniük a főbb művészeti stílusirányzatokat. A gyakorlati tudás elsajátíttatása mellett kívánatos cél, hogy minél több hallgatóban megfogalmazódjék a műveltség és a további művelődés igénye.

Tantárgy tartalma:

- 1. A művelődéstörténet tárgya szerepe az idegenforgalomban**
Európa a X. század táján
A népvándorlás utáni időszak. Európa a magyar honfoglalás idején
- 2. A magyar műveltség kezdetei**
Honfoglalás, kalandozások. Hitvilág, honfoglalás kori művészet
- 3. A középkor vilásképe és művészete I.**
Államalapítás, a kereszténység felvétele
Nyelvemlékeink, az írás, az első irodalmi alkotások
- 4. A középkor vilásképe és művészete II.**
Romanika és gótika
A kereszténység szimbolikája a művészetben
A szerzetesrendek kultúrtörténeti szerepe

Tárgytematika

Félév:	2013/14/2
Tárgynév:	Művelődéstörténet alapjai
Tárgykód:	ANITVA1251
Felelős szervezet neve:	Idegenforgalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA12
Tárgyfelelős neve:	Varga Józsefné Dr.
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Tantárgy tartalma:

5. **Az Anjou-kor**

Történelmi folyamatok, irodalmi és művészeti alkotások (kódexek, építészet, szobrászat, festészet). Lovagi kultúra, szerzetesek, iskolák

6. **A magyarországi reneszánsz művelődéstörténeti értékei**

Humanizmus és humanisták Zsigmond és a Hunyadiak korában
A reneszánsz ember világgépe. Reneszánsz kultúra az irodalomban, az építészetben, a zenében

7. **A reformáció**

Történelmi, vallástörténeti előzményei
A reformáció irányzatai. Anyanyelvűség, iskolák, irodalmi alkotások

8. **A barokk művészet**

A barokk gondolat- és eszmevilága. Nevelési elvek. Irodalmi alkotások

9. **A magyar felvilágosodás kora. A kulturális élet megélénkülése**

A nyelvújítás társadalmi hatása

10. **Nemzeti művelődésünk a reformkorban**

Művészeti irányzatok a 19. század első felében: klasszicizmus, romantika

11. **DOLGOZATÍRÁS**

Az 1848-as forradalmak és a bukást követő évtizedek a magyar művészetekben

A magyar kulturális élet a szabadságharc bukásától a kiegyezésig

12. **A romantika és a realizmus alkotásai hazánkban a dualizmus korában**

Millennium kori építészet, művészet, a tudomány és a technika fejlődése

13. **Kulturális élet Magyarországon a XX. század elejétől a II. világháború végéig**

Tárgytematika

Félév:	2013/14/2
Tárgynév:	Művelődéstörténet alapjai
Tárgykód:	ANITVA1251
Felelős szervezet neve:	Idegenforgalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA12
Tárgyfelelős neve:	Varga Józsefné Dr.
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Tantárgy tartalma:

A Nyugat; az iskolarendszer; a tudomány fejlődése

14. A határon túli magyar kultúrtörténeti emlékeink

Számonkérési és értékelési rendszere:

A félév **írásbeli vizsgával** zárul. A vizsgára bocsátás feltétele az **aláírás** megszerzése, amelyért a **11. előadáson** a hallgatónak eredményes dolgozatot kell írnia (min. 60%). Amennyiben a hallgató dolgozatának eredménye 91% vagy annál magasabb, úgy megajánlott jegy (4-es, 5-ös) alapján a vizsga alól mentességet **kaphat**. Az aláírás megszerzéséért írt sikertelen dolgozat egyszer javítható.

Az írásbeli vizsgán a tematikában megjelölt témakörök ismeretéről kell számot adni. A vizsgajegy kialakításában a két terület 70 (a kijelölt témakörök ismerete); illetve 30%-os (a zárthelyi dolgozat eredménye) arányban szerepel.

Kötelező irodalom:

**Kósa László (szerk.): Magyar művelődéstörténet
Osiris Kiadó, 1998.**

**Nemeskürty István: Kis magyar művelődéstörténet
Szent István Társulat, 1994.**

**B. Gelencsér Katalin (szerk.): Művelődéstörténet TKT
MMI-Mikszáth Kiadó, 1994.**

Benedek István: A tudás útja. Magyar Könyvklub, 1994.

Dienes István: A honfoglaló magyarok művészete. Budapest, 1980.

**Domanovszky Sándor (szerk.): Magyar művelődéstörténet I-V.
Babits Kiadó, 1989.**

Feuerné Tóth Rózsa: A reneszánsz építészet Magyarországon. Budapest, 1977.

**Fügedi Erik (szerk.): Művelődéstörténeti tanulmányok a magyar középkorból.
Budapest, 1986.**

**A. J. Gurevics: A középkori ember világképe
Kossuth Kiadó, 1974.**

Tárgytematika

Félév:	2013/14/2
Tárgynév:	Művelődéstörténet alapjai
Tárgykód:	ANITVA1251
Felelős szervezet neve:	Idegenforgalmi Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA12
Tárgyfelelős neve:	Varga Józsefné Dr.
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	2/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Kötelező irodalom:

Kovács Éva: Árpád-kori ötvösség. Budapest, 1974.

Kőszeghy Péter (szerk.): Magyar művelődéstörténeti lexikon (I.- X.) Balassi Kiadó, 2010.

Szabó Júlia: A XIX. század festészete Magyarországon. Budapest, 1985.

Tóth Melinda: Árpád-kori falfestészet. Budapest, 1974.

Zolnay László: Kincses Magyarország. Magvető Kiadó, 1977.

A művészet története sorozat, Corvina

A múlt születése sorozat, Helikon

Az emberiség krónikája sorozat, Officina Nova